

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ имени АЛЬ-ФАРАБИ
ЗАҢ ФАКУЛЬТЕТІ
ЮРИДИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ҚЫЛМЫСТЫЛЫҚПЕН КҮРЕС МӘСЕЛЕЛЕРІН ЗЕРДЕЛЕУ ЖӨНІНДІГІ
ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУ ОРТАЛЫҒЫ
НАУЧНО-ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКИЙ ЦЕНТР ПО ИЗУЧЕНИЮ ПРОБЛЕМ
БОРЬБЫ С ПРЕСТУПНОСТЬЮ

ҚЫЛМЫСТЫҚ ҚҰҚЫҚ, ҚЫЛМЫСТЫҚ ІС ЖҮРГІЗУ ЖӘНЕ
КРИМИНАЛИСТИКА КАФЕДРАСЫ
КАФЕДРА УГОЛОВНОГО ПРАВА, УГОЛОВНОГО ПРОЦЕССА И
КРИМИНАЛИСТИКИ

**«ҚЫЛМЫСТЫҚ ҚҰҚЫҚТЫҢ, ҚЫЛМЫСТЫҚ ІС ЖҮРГІЗУДІҢ
ЖӘНЕ КРИМИНАЛИСТИКАНЫҢ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ»**
*атты Қазақстан Республикасының ғылымның қызметкері күніне арналған
жоғары оқу орындарының арасындағы жыл сайынғы магистранттар мен
студенттердің ғылыми конференциясының*
МАТЕРИАЛДАРЫ

12 сәуір 2013 жыл

VI Шығарылым

МАТЕРИАЛЫ

*Ежегодной Межвузовской научной конференции
магистрантов и студентов, посвященной Дню научного работника
Республики Казахстан*

**«АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ УГОЛОВНОГО ПРАВА,
УГОЛОВНОГО ПРОЦЕССА И КРИМИНАЛИСТИКИ»**

12 апреля 2013 года

VI Выпуск

Алматы қаласы

город Алматы

Проведение ежегодной межвузовской научной конференции и публикация материалов осуществлены в рамках 1342/ГФ «Разработка криминалистических технологий при расследовании преступлений в условиях глобализации»

Ответственный редактор

д.ю.н., профессор Р.Е. Джансараева

Члены редколлегии:

к.ю.н., доцент Б.М. Жугралина

к.ю.н., доцент А.Д. Байсалов

старший преподаватель М.Е. Акболатова

магистр юридических наук, ассистент Л. Бисенғали

А__ Актуальные проблемы уголовного права, уголовного процесса и криминалистики: материалы ежегодной межвуз. науч. конф. магистрантов и студ., посвященной Дню научного работника Республики Казахстан. 12 апреля 2013 г. – Алматы: Казак университеті, 2013. - 250 с.

ISBN

В сборнике представлены научные доклады участников ежегодной межвузовской научной конференции «Актуальные проблемы уголовного права, уголовного процесса и криминалистики», организованной Научно-исследовательским центром по изучению проблем борьбы с преступностью и кафедрой уголовного права, уголовного процесса и криминалистики юридического факультета Казахского национального университета имени аль-Фараби. В научных докладах магистрантов и студентов поднимаются и актуализируются современные проблемы уголовного права, уголовного процесса и криминалистики, проблемы гуманизации уголовной политики и другие.

Материалы конференции адресуются студентам, магистрантам, докторантам, преподавателям, а также всем тем, кто интересуется вопросами научного решения актуальных проблем уголовно-правовых дисциплин.

**УДК
ББК**

*Джаугаиштина А.К.,
әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті
заң факультетінің 3 курс студенті*

Ғылыми жетекшісі: құқық магистрі, әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті заң факультеті қылмыстық құқық, қылмыстық іс жүргізу және криминалистика кафедрасының ассистенті Арын А.А.

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДАҒЫ МАМАНДАНДЫРЫЛҒАН
СОТТАРДЫҢ ТҮСІНІГІ ЖӘНЕ ОНЫ ҚҰРУ ҮРДІСІ**

Қазақстан Республикасындағы сот жүйесі еліміздің Конституциясымен және 2000 жылғы 25 желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының сот жүйесі мен судьяларының мәртебесі туралы» Конституциялық заңмен және басқа да заң актілерімен белгіленеді. Бұл конституциялық заңды қабылдаудың негізгі мақсаты елде сот-құқықтық реформаны одан әрі жетілдіру болды [1].

Егемендікке қол жеткізген кезеңде азаматтардың конституциялық құқықтары мен еркіндіктерін қорғауды қамтамасыз етуге қабілетті құқықтық мемлекет құру мәселесі тұрды. Құқықтық мемлекет белгісінің бірі- сот билігінің заң шығарушы және атқарушы билік тармақтарына тәуелсіз қызмет атқаруы болып табылады [2].

Сот төрелігі- мемлекет қызметінің ерекше саласы, онда барлық азаматтардың және әрбір жеке адамның, заңды тұлғалардың заң мен сот алдындағы заң жүзіндегі теңдігінің негіздері белгіленеді. Қазақстанда сот-құқық жүйесін дамытуға зор көңіл бөлініп отыр. Мамандандырылған соттар құрудың қажеттілігі, дағды бойынша, сот ісін жүргізуді оңтайландыруға байланысты факторлардан келіп туындайды, істердің бөліп алынған санаттарымен айқындалатын судьялардың мамандануы солардың ішіндегі ең бастысы болып табылады [3].

Соттарды мамандандыру – сот жүйесін реформалаудың ең дұрыс бағыты.

Қазақстанда әкімшілік соттардың құрылып, одан әрі жұмыс істеу қажеттігі мынадай факторлармен байланысты болды. Біріншіден, республикада мемлекеттік реттеу, оның азаматтық қоғамдық құрылымдарға қатысу үлесі және азаматтардың күнделікті өміріндегі іс-әрекетіне араласуы жоғары болды. Екіншіден, басқару ісіндегі әсіресе атқарушы биліктің заңсыз актілерінің күшін жою құқығын соттарға берудің қажеттігі туындады. Үшіншіден, қазақстандық судьялардың жұмыс көлемінің шамадан тыс көптігі (Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодекстің қабылдануына байланысты бұл көрсеткіш тіпті көбейіп отыр). Төртіншіден, азаматтардың құқықтарын бұзатын атқарушы билік органдарының, лауазымды адамдардың билеп-төстеуі мен әділетсіз төрешілдігінің көптеп кездесу фактілері. Бесіншіден, соңғы жылдардағы азаматтардың өз құқықтарын қорғау жолында соттарға жүгіну көрсеткішінің өсу фактісі.

Ресей Федерациясының тәжірибесіне сүйенсек, оларда әкімшілік соттар проблемаларын теориялық әзірлеудің қазіргі жағдайы бұл институттың моделін құрудың екі түрлі әдісі туралы айтуға мүмкіндік береді. Бірінші әдіс мамандандырылған әкімшілік соттар құруды, екіншісі - бұрыннан жұмыс істеп келе жатқан соттардағы судьяларды мамандандыруды көздейді [4].

Еліміздегі мамандырылған әкімшілік соттар 2004 жылдың 9 қыркүйегінде № 803 Президенттің Жарлығымен құрылған. Қазіргі кезде еліміздің 29 ірі қала-аудандарында осындай соттар қызмет істеп жатыр.

Қазақстан мемлекеті демократиялық құқықтық мемлекет болғандықтан, экономикалық соттың құрылу қажеттілігі туды, сол себептен экономикалық соттың негізгі мақсаты – азаматтардың заңды мүдделерін және мекеме құқықтарын қорғау саясатын құруда өзінің экономикалық қатынасындағы салымын жетілдіру болды. Еліміздің облыстық орталықтарында, сондай-ақ Астана және Алматы қалаларында орналасқан мамандандырылған ауданаралық экономикалық соттар өздерінің тиімділігін көрсетті. Экономикалық сотқа келіп түскен талап арыздардың жыл сайын орта есеппен 6 пайызға артуы байқалады. Алматы облысының мамандандырылған ауданаралық экономикалық сотының ашылғанына биыл 10 жыл болды. Аталған соттың штатында басшыдан басқа 6 судья, 1 кеңсе меңгерушісі, 11 кеңсе мамандары, 7 сот мәжілісінің хатшылары, 2 жетекші маман және 1 сот жасауылы қызмет атқаруда.

Қазақстан Республикасының «Азаматтық іс жүргізу» кодексінің 30-бабының 1-тармағына сәйкес, мамандандырылған ауданаралық экономикалық соттар тараптары заңды тұлға құрмай кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыратын азаматтар, заңды тұлғалар болып табылатын мүліктік және мүліктік емес даулар жөніндегі, сондай-ақ, корпоративтік даулар жөніндегі азаматтық істерді қарайды. Әр жыл сайын сот тарапынан қаралып жатқан азаматтық істер саны өсуде, 2010 жылы - 2 563, 2011 жылы – 3368, биыл 1 тамызға дейін 2868 іс қаралған [5].

Елдің сот жүйесін дамытудың перспективалы бағыттарының бірі ретінде Қазақстан Республикасы Президентінің 2002 жылғы 20 қыркүйектегі Жарлығымен бекітілген Қазақстан Республикасының Құқықтық саясат тұжырымдамасында ювенальды соттар құру айқындалған.

Кәмелетке толмағандар істері жөніндегі алғашқы сот 1899 жылдың 2 шілдесінде Чикагода Иллинойс штатының Заңы негізінде құрылғаны белгілі. XX ғасыр басында кәмелетке толмағандар үшін соттардың басқа елдер қатарында құрылғандары белгілі болды, яғни мына елдерде: Канада, Англия, Бельгия, Нидерландтар, Ресей, Польша, Венгрия, Испания, Грекия, Ирландия және тағы басқаларында.

2012 жылы Қазақстанның барлық облыс орталықтарында 16 ювеналды сот құрылады деп жарияланған болатын. Кәмелетке толмағандар ісі жөніндегі мамандандырылған соттар, сонымен қатар Семей, Талдықорған қалаларында және Алматы облысының Қарасай ауданында ашылады деп көзделген. Аталған соттардың ашылуы үшін қосымша 40 штаттық судья және 114 кеңсе қызметкері қажет. Бұған дейін Қазақстан Президентінің

Жарлығы бойынша, ілкі жоба ретінде Астана және Алматы қалаларында екі ювеналды сот құрылған болатын. Ювеналды сот балалар құқықтарын қорғауға және баламен жасалатын қылмыстың алдын алуға мақсатталған.

Сот жүйесінің жаңа түрін қалыптастыру мен құру, соттарға құқықтық мемлекетке тән өкілеттіктерді толық көлемде беру, олардың жоғары әрі жауапты әлеуметтік рөлін нығайту мемлекеттің негізгі саяси басымдығы болып отыр, оған негіз болатын Ата Заңымызбен, «Қазақстан Республикасының сот жүйесі мен судьяларының мәртебесі туралы» Конституциялық заңымыз және де Қазақстан Президентінің 2009 жылғы 24 тамыздағы №858 Жарлығымен бекітілген Қазақстан Республикасының 2010-2020 жылға дейінгі кезеңге арналған жаңа Құқықтық саясат тұжырымдамасы ұлттық құқықтық жүйенің дамуына өз үлесін қосқанына көзіміз жетіп отыр.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі:

- [1] Т.Қасымов «Қазақстан Республикасының сот жүйесі мен судьяларының мәртебесі туралы» Конституциялық Заңына- 10 жыл // Заңгер.- 2011.- № 3 (116).- 49-52 б.
- [2] Т.Бәрпібаев. «Заң» газеті, 04.09.2012 жыл.
- [3] «Қазақстан Республикасы Конституциясының 75-бабының 4-тармағын ресми түсіндіру туралы» Қазақстан Республикасының Конституциялық Кеңесінің 2006 жылғы 14 сәуірдегі N 1 Қаулысы.
- [4] Р.Сарпеков. Әкімшілік сот - мемлекеттік құрылымдарға бақылау жасаудың бір жолы.
- [5] Алматы облысының мамандандырылған ауданаралық экономикалық сотының мәліметтері.

СОДЕРЖАНИЕ

Абен Т.А. Адвокаттың қылмыстық сот ісіне қатысуы.....	
Абузярова З. Софистика в современном мире.....	
Адамбеков А.А. Ұлттық қауіпсіздік органдары қызметінің негізгі бағыттары.....	
Айтжанов Ш.Қ. Қылмыстан сақтандыру саясатының субъектілері және олардың атқаратын қызметтері.....	
Акимова Н.М. Анықтау мен алдын-ала тергеу органдары жөнінде.....	
Алшымбаев А.М. Қазақстан Республикасының Прокуратурасы қылмыстан сақтандырушы құрылым.....	
Алыбаева А.М. Проблемы права на жизнь в законодательстве Республики Казахстан.....	
Амир А. Сот медицина сараптамасы және оның қылмысты ашу мен тергеудегі рөлі.....	
Асмаг С. Адвокат-қорғаушының қылмыстық іс-жүргізудегі маңызы.....	
Асубаева А.С. Қазақстан Республикасының құқық қорғау органдарының қызметкерлерін аттестациясын өткізудің тәртібі.....	
Ауельбеков Д. Проблемы прокурорского надзора за соблюдением законодательства о правах потребителей.....	
Ахметова А. Вопросы совершенствования организационно-правовых форм участия адвоката-защитника в уголовном процессе.....	
Ашимова А. Развитие риторики казахского народа.....	
Аязбаев А.Н. Сот төрелігіне қарсы қылмыстар.....	
Әбдіқожаева А., Базарлинова А. Адвокатураның мәртебесі.....	
Байбосынова А. Казахские бии средних веков.....	
Байдалина М. Фальшивомонетничество.....	
Бурдина К. Допрос как разновидность общения.....	
Ганиев А.А. Құқықтық реттеудің қағидалары.....	
Дәуқараев Ұ.Ұ. Мал ұрлығы.....	
Дәулетқалиева Н.М. Бұзу құралдарының іздерін зерттеудің мәселелері.....	
Ділімбетова Ұ.Б. Независимость адвокатов в адвокатской деятельности.....	
Джаугаштина А.К. Қазақстан Республикасындағы мамандандырылған соттардың түсінігі және оны құру үрдісі.....	
Дүйсенқұл А.Ғ. Қазақстан Республикасының қылмыстан сақтандыру саясатының негізгі аспектілері.....	
Ем М. К вопросу о совершенствовании системы органов прокуратуры РК.....	
Жакипбекова М.О. Сот баллистикасы объектілерінің бірі – атыс қаруын зерттеудің ерекшеліктері.....	
Жаксыбеков Б.Б. Разграничение заведомо ложного сообщения об акте терроризма и хулиганства.....	
Жангабылова М.Г. Құқықтық тәрбие – қылмыстық саясаттағы рөлі.....	
Исаев К. Проблемы предупреждения насильственной преступности.....	

Исина М.Ж. Вымогательство среди несовершеннолетних, проблемы профилактики.....	
Канбатыров Е.С., Құсайын Ә.С. Проблемы предупреждения киберпреступности в Республике Казахстан.....	
Каримова М. Специфика судебной речи.....	
Карин А. Гуманизация в сфере уголовного законодательства.....	
Кемелхан Д. Беттестірудің құқықтық аспектілері және беттестіру әрекетін жүргізудің негізгі талаптары.....	
Қадырбаева Г., Нургазина Б. Адвокаттар көрсететін заң көмегіне ақы төлеу және қорғау мен өкілдік етуге байланысты шығыстарды өтеудің кейбір мәселелері.....	
Қапар Д. Кеңес дәуіріндегі адвокат-қорғаушының дәлелдемелер жинауға қатысу мәселелері.....	
Қуатбекқызы Г. Тергеу эксперименті дәлелдеу құралы ретінде.....	
Қырғызбаева А. Одорология: даму кезеңдері, әдістері, қылмысты ашудағы маңызы.....	
Мади Г. Криминалистическая теория планирования и организации расследования.....	
Макрушин А.О. Тактика обыска и личного обыска.....	
Макрушин А.О. Запрет на курение кальяна в общественных местах.....	
Малакшинов Э.В. Правовые, организационные и методические проблемы криминалистической техники.....	
Мухамедиев М.Н. Қылмыстық құқықтың қылмыстан сақтандыру рөлі.....	
Мырзакулова М.Б. Тергеу қарауын жүргізудің кейбір ерекшеліктері.....	
Нариманов Ә.М. Қазақстан Республикасында терроризммен күресудің шаралары.....	
Нургазина Б.Х. Криминалистикалық габитологияның қылмысты ашудағы рөлі.....	
Nurgaliyeva A. Memoir. Female crime and its prevention.....	
Нуржанова А.С. Протест прокурора как один из основных актов прокурорского реагирования.....	
Өрісбаева З.Т. Адвокаттың кәсіби әдебінің құқықтық негіздері.....	
Райымбергенова К.Т. Тергеу ситуацияларының құқықтық реттелуі.....	
Рахиева Ж.С. Қылмыстан сақтандыру саясатының субъектілері.....	
Рысқұл Н. Криминалистикалық фотография.....	
Сағынбаева Ә.Е. Әйелдер қылмысының жағдайы.....	
Саламатов Ш. Криминологияның өзге ғылымдармен байланысы және қылмыстылықтың алдын алудағы рөлі.....	
Салимов А.Б. Куәландырудың тактикалық және процессуалдық аспектілері.....	
Серікбаев А.М. Қор қордың зияндылығы.....	
Сулейменова А.С. Некоторые проблемы проведения осмотра места происшествия.....	
Тасбаев Ш. Сот сараптамасына қажетті материалдарды дайындау.....	

Темиржанова Г. Криминологическая характеристика организованной преступности.....	
Тәлей М.С. Беттестірудің тактика-процессуалдық аспектілері.....	
Темирова А.Е. Этика адвоката.....	
Төлмұратова А.Т. Лауазымды тұлғалардың жасайтын қылмыстары.....	
Ужахов А.А. Допрос как средство доказывания.....	
Федоренко Я. Проблемы предупреждения преступности учащихся общеобразовательных школ в Республике Казахстан.....	
Халан С. Халықаралық терроризмді жасағаны үшін жауапқа тарту және алдын алу бойынша мемлекеттердің ынтымақтастығы.....	
Хильман А.И. Адвокаттар алқасы және олардың құрылу тәртібі.....	
Шамбулов А. Жедел-ізвестіру қызметін прокурорлық қадағалаудың кейбір мәселелері.....	